

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab virker for at styrke videnskabens stilling i Danmark og for at fremme tværvideenskabelig forståelse. Det fungerer som samarbejdsorgan og mødested for fremtrædende forskere fra alle områder af grundvidenskabelig forskning fra hele landet.

Videnskabernes Selskab samarbejder med tilsvarende akademier verden over, med internationale organisationer og med danske myndigheder. Det udgiver videnskabelige publikationer og søger bl.a. gennem alment forståelige offentlige foredrag både med danske og internationale forskere at udbrede forståelse for videnskabelig forsknings natur og betydning.

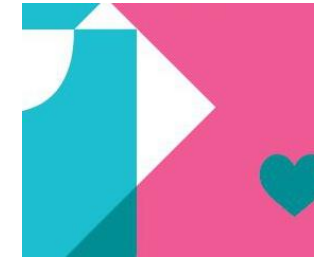
Videnskabernes Selskab blev stiftet i 1742 og har HM Dronning Margrethe som protektor.

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab oprettede i efteråret 2011 et nyt videnskabeligt akademi for unge talentfulde forskere i Danmark, Det Unge Akademi. Det Unge Akademi er en ny uafhængig platform for unge forskere inden for alle videnskabsgrene og dermed en nyoprettet institution i dansk videnskab.

Formålet med Det Unge Akademi er at styrke grundforskning og den tværfaglige udveksling, bygge bro mellem videnskab og samfund - og give nogle af landets dygtigste unge forskere en stemme i offentligheden.

Medlemmerne tildeles et femårigt medlemskab, og der optages otte nye medlemmer hvert år.

PROGRAM

FORSKNINGENS DØGN I

Videnskabernes Selskab

H.C. Andersens Boulevard 35

Tirsdag den 26. april 2016

15.00	Rundvisning ved generalsekretær Mogens Høgh Jensen
15.45	Velkommen
15.50	Kristine Niss og Jeppe Dyre
16.30	Steffen Dalsgaard og Jørgen Møller
17.10	Karen Gram-Skjoldager og Mikael Rask Madsen
17.50	Eline Lorenzen og Trine Bilde
18.30-19.00	SELSKABET BYDER PÅ EN FORFRISKNING

Kristine Niss og Jeppe Dyre:

Forklarer de tre tilstandsformer verden omkring os?

Der er tre tilstandsformer: gas, væske og fast stof, hvilket er kendt fra fx fra vand der er is ved lave temperaturer, flydende ved almindelige temperaturer og damp over hundrede grader. Alle stoffer er ifølge lærebøgerne at finde på én af disse former, afhængigt af temperaturen og trykket. Men der er også en fjerde tilstandsform: glastilstanden. Den er en mellemting mellem væske og fast stof, og den er universel ligesom de tre sædvanlige tilstandsformer. Vores oplæg starter med at minde om gas, væske og fast stof ved Jeppe Dyre, hvorefter Kristine Niss tager over og fortæller om glastilstanden og hvordan den undersøges i forskningen i dag og i fremtiden. Studiet af glastilstanden viser vejen til en bedre forståelse af materialers egenskaber i almindelighed.

Kristine Niss er lektor i fysik på RUC og PhD i fysisk kemi fra Universitet Paris Sud. Kristine er eksperimental fysiker og arbejder med at forstå struktur og dynamik i væsker og glasser både mikroskopisk og makroskopisk.

Jeppe Dyre er professor i fysik på RUC og leder Danmarks Grundforskningsfonds center for Seje Væskers Dynamik "Glas og Tid" (2005-2015). Han er uddannet i fagene matematik og fysik og forsker i teorier for faste stoffer og væsker med fokus på anvendelser af den såkaldte isomorf-teori udviklet ved "Glas og Tid".

Steffen Dalsgaard og Jørgen Møller:

Politiske processer: Krisetider og demokratisk stabilitet

Nutidens nyhedsmedier er meget optagede af 'kriser': klimakrise, økonomisk krise og demokratiets krise for at nævne de mest almindelige. Dette oplæg vil sætte forholdet mellem kriser og demokrati i historisk perspektiv. For det første vil vi se på historiske paralleller fra Europa i mellemkrigstiden (Jørgen). Mellemkrigstiden var præget af gentagne kriser, hvoraf den vigtigste var den økonomiske verdenskrise 1929-1933. Men hvor en række "nye" demokratier var skrøbelige i mødet med krise, var en række "ældre" demokratier anderledes solide. For det andet vil vi se på etnografiske paralleller i Papua Ny Guinea i det vestlige Stillehav (Steffen). Internationale kriser påvirker også her de lokale socio-økonomiske og politiske forhold. Men demokratiske valg er, trods prædikater om Papua Ny Guinea som 'svag' eller endog 'fejlslagen' stat, blevet afholdt med stor regelmæssighed siden selvstændigheden.

Steffen Dalsgaard er lektor ved IT-Universitetet i København og leder af B.Sc.-uddannelsen i Global Business Informatics. Han er uddannet antropolog fra Aarhus Universitet med speciale i politisk kultur, demokrati og lederskab i Papua Ny Guinea. På ITU arbejder han med demokratiske teknologier samt med sociotekniske og kulturelle forståelser af CO2.

Jørgen Møller er professor ved Institut for Statskundskab og leder af forskningsprojektet "CODE: Conflict and Democratization", der er finansieret af Innovationsfonden. Han tog sin Ph.d. ved European University Institute i Firenze.

Karen Gram-Skjoldager og Mikael Rask Madsen:

Internationale domstole og den ny juridiske verdensorden

En af de væsentligste udviklinger inden for juraen over de seneste år er den markant voksende betydning af internationale domstole og derved international ret. Mens der for tre årtier siden blot var en håndfuld internationale domstole, er der nu femogtyve. Og der er klare indikationer på yderligere vækst. Men hvad beskæftiger disse mange domstole sig med, hvad er deres historiske rødder, og hvad betyder de aktuelt for individer og stater i en mere og mere globaliseret verden? Vi vil starte med at give en historisk gennemgang af internationale domstole og en mere detaljeret analyse af nogle af de domstole, der præger den danske dagligdag allermest. Derefter vil vi opridse, hvordan danske meningsdannere og eksperter historisk har set på domstolene, og hvordan danskere har bidraget til domstolenes udformning og arbejde.

Karen Gram-Skjoldager er lektor og leder af forskningsprojektet "Inventing International Bureaucracy", der er finansieret af Det Frie Forskningsråd. Hun er uddannet historiker og er tilknyttet Aarhus Universitet. Hun har tidligere arbejdet og studeret på bl.a. Nobelinstitutet i Oslo og European University Institute i Firenze .

Mikael Rask Madsen er professor og centerleder for iCourts – Danmarks Grundforskningsfonds Centre of Excellence for International Domstole på Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet. Han er uddannet jurist fra KU og sociolog fra l'École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS), Paris.

Eline Lorenzen og Trine Bilde:

Evolution, biodiversitet og klimaforandringer?

Kan evolution overvinde klimaforandringer? Evolutionær tilpasning til det omgivende miljø ved naturlig selektion er grundlaget for verdens biodiversitet. Individer inden for en population udviser variation i mange forskellige træk, og naturlig selektion baseret på denne variation er årsagen til den mangfoldighed vi ser overalt i naturen. Råstoffet, der driver evolution, er genetisk variation. Mange arter er truede af uddøen på grund af fragmentering af deres naturlige levesteder. Det resulterer i små populationer der oplever et drastisk fald i genetisk variation. Konsekvensen af dette kan være, at arten ikke har det nødvendige råstof til at udvikle tilpasninger hurtigt nok til at følge med når miljøet oplever dramatiske påvirkninger og forandringer.

Eline Lorenzen er lektor og kurator for pattedyrssamlingen på Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet. Hun er uddannet biolog og er nyligt hjemvendt fra tre år på University of California, Berkeley.

Trine Bilde er professor og leder forskningsprojekterne "Ecological genomics of inbreeding" (European Research Council) og "Evolution af parringssystemer" (Det Frie Forskningsråd) på Institut for Bioscience, Aarhus Universitet. Hun er biolog og har arbejdet på Uppsala Universitet, i Sverige og Ben Gurion University, Israel.

